

There are no translations available.

ДУШАНБЕ, 08.03.2021 /АМИТ «Ховар»/. Дар солҳои Истиқлоли давлатӣ макоми занони тоҷик маҳз бо талошу ғамхориҳои бевоситаи Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ – Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон дар ҷомеа баланд гардида, мавқеи онҳоро Ҳукумати мамлакат дар татбиқи сиёсати иҷтимоии давлат доимо дастгирӣ менамояд. Кабули якҷанд стратегияву барномаҳои давлатӣ дар ин самт амалӣ гардида, барои фаъолияти занон имконияти васеъ фароҳам оварда шудаанд. Хусусан дар солҳои Истиқлоли давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон занон дар рушди мақомоти судӣ нақши босазо гузоштаанд.

Ба шарафи Рӯзи Модар Раиси Суди Олии иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон Мавлуда Каландарзода дар суҳбат ба хабарнигори АМИТ «Ховар» чунин иброз дошт: «Агар ғўем, ки баланд гардидани мақому манзалати бонувони тоҷик дар ҷомеаи муосир, дастгириву ҷалби онон дар ҳаёти иҷтимоиву иқтисодӣ ва сиёсии кишвар неъматҳои Истиқлоли давлатӣ аст, иштибоҳ намекунем, зеро бо шарофати соҳибхитёр гардидан Тоҷикистон мустакилона шаклу роҳҳои идоракунии давлатӣ, сиёсати қорбариро муайян намуда, баробарии мардону занонро дар сатҳи Қонуни олии мамлакат ҷой дод. Тоҷикистон аз кишварҳои пасошўравие мебошад, ки баробарии соҳибхитёр гардидан баҳри ба тасвӣ расонидани Конвенсияи СММ «Дар бораи барҳам додани тамоми шаклҳои таъйиз нисбат ба занон» рӯ овард. Яъне, аз ҷиҳати солҳои истиқлол тавачҷуи Роҳбарияти олии давлат ба ҳуқуқи занон, масъалаи фароҳам овардани имконияти баробар бо мардон ва ҷалби бештари бонувон дар ҳаёти ҷамъиятиву сиёсии давлат рӯи қор омад».

АМИТ «Ховар»: Баҳри хифзи ҳуқуқи манфиатҳои занон ва баланд бардоштани мартабаи онҳо дар ҷомеа қадом санадҳои меъёрию ҳуқуқӣ қабул гардидаанд?

Мавлуда Каландарзода: Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон яке аз омилҳои асосии дар ҷомеа баланд бардоштани мартабаю эътибори занон дар ҳалли масъалаҳои баробарии ҷитрий зану мард, мавқеи зан дар оила, ҳуқуқи вазиҷаҳои мутақобилаи зану шавҳар дар қорҳои оиладорӣ, таҳсили духтарон дар мактабу донишгоҳҳои муосир, фаъолияти меҳнатии занон дар қорҳонаву муассисаҳо ва масоили фаъолияти ҷамъиятию сиёсии занон дида, қабл аз ҳама, дар ин ҷода заминаи ҳуқуқӣ фароҳам овард. Бобати амалӣ гардонидани ин мақсадҳо якҷанд санадҳои меъёрию ҳуқуқӣ, аз ҷумла, Фармони Президенти мамлакат «Дар бораи тадбирҳои баланд бардоштани нақши зан дар ҷомеа», Барномаи давлатии «Самтҳои асосии сиёсати давлатӣ оид ба таъмин намудани ҳуқуқи имконияти баробарии мардон ва занон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон», Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи қаролатҳои давлатии баробарҳуқуқии мардону занон ва имкониятҳои баробарии амалигардонии онҳо», «Стратегияи миллии фароқгардонии

накши занон дар Ҷумҳурии Тоҷикистон», ки ба баланд бардоштани эътибору манзалати бонувон, маърифати ҳукукии онҳо, иштироки фаъолони бонувон дар ҳаёти сиёсӣ, иқтисодӣ ва бунёди ҷомеаи демократӣ равона гардидааст, қабулу амалӣ карда шуда истодаанд.

Мояи сарфарозӣ ва ифтихори занон аст, ки кӯшишу талошҳои Асосгузори сулҳу ваҳдати миллӣ — Пешвои миллат, Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муҳтарам Эмомалӣ Раҳмон чӣ қадар баланд бардоштани мақоми зан дар ҷомеа ва ҷалби ҳарчи бештари занону духтарон ба ҳаёти сиёсӣ ва иҷтимоӣ, мамлакат самара ба бор оварда, имрӯзҳо онон дар тамоми соҳаҳои ҳаёти ҷомеа, аз ҷумла, илму маориф, тандурустӣ ва ҳифзи иҷтимоӣ, молияву бонк, кишоварзӣ ва саноат, ҳифзи тартиботи ҷамъиятӣ ва ҳифзи ҳаёти, адлияву суд ва дигарҳо сарбаландона фаъолият намуда, боварӣ ба Сарвари давлатро амалан ба ҷо меоваранд. Зеро дастгирӣ ва пуштибонӣ, боварӣ ба қобилияти истеъдоди онҳо боиси рӯҳбаландӣ ва дучанд гардидани масъулиятнокӣ ба ҳақиқат рушди ҷомеа, пешрафти амалҳои ободонӣ ва созандагӣ мегардад.

АМИТ «Ховар»: Зани ҷомеаи муосирро чӣ гуна дидан мекӯед?

Мавлуда Каландарзода: Занону бонувон ҳамеша толиби сулҳу ваҳдат, ободӣ ва оромии диёр буданду ҳастанд. Ин рисолати бузург раҳнамои рӯзгори бонувони мо мебошад. Имрӯз мо бояд ба он муваффақ шавем, ки қулли занон ҳудуди ҳамаҷониба ба маърифат бошанд. Пешвои муаззам миллат нисбат ба модарон ва занону бонувон таваҷҷуҳи зиёд зоҳир намуда, ин қисми ҷомеаро ҳамеша ҳамчун нерӯи ташаббускор, масъулиятшинос ва қудратмандонро таъмин карда, ҳамаҷониба ба дастгирӣ мекунад. Имрӯз дар ҷомеаи Тоҷикистон ба ҳама ҷойҳо, ки занон – модарон фаъолият надошта бошанд. Ҳоло занону модарони мо дар қатори мардон дар тамоми соҳаҳо, аз ҷумла дар мақомоти судӣ бо самар фаъолият доранд.

Боварӣ дорем, ки занону модарон минбаъд низ бо дарки баланди масъулият дар ҳаёти сиёсӣ ва ҷамъиятӣ ҷомеа фаъолони иштирок намуда, кӯшиш мекунанд, ки бо азму иродаи қавӣ ва қатъии қарорҳои занон дар пешрафти ободии Тоҷикистон саҳм гузоранд.

АМИТ «Ховар»: Саҳми занону бонувони мамлакатро дар рушди мақомоти судӣ чӣ гуна арзёбӣ менамояд?

Мавлуда Каландарзода: Дар ҳокимияти судӣ, ки яке аз шоҳҳои мустақили ҳокимияти давлатӣ аст, занону бонувон бо масъулияти баланд рисолати ба амалбарории адолати судиро таъмин менамоянд. Шумораи умумии судяҳо аз ҳисоби занон дар судҳои ҷумҳурӣ 94 нафарро ташкил медиҳад, дар ҳолате, ки шумораи судяҳо 485 адад аст, яъне 19,1 фоиз мебошад. Дар мансаби роҳбарикунанда 3,2 фоиз ё 16 нафар занон фаъолият доранд.

АМИТ «Ховар»: Фаъолият дар мақомоти судӣ аз зан-модар кадом ҷислатхоро тақозо менамояд?

Мавлуда Каландарзода: Аз таҷрибаи қорӣ мегӯям, ки дар кадом ҷодае, ки зан фаъолият дорад, он ҷо адлу инсоф пойдор буда, ободӣ, тартибу низоми қорбарӣ хуб ба роҳ монда шудааст. Инчунин таҳлили фаъолияти судҳо нишон медиҳад, ки занон дар амалигардонии адолати судӣ баробари мардон бо масъулияти ҷиддӣ, содиқонаву софдилона ҷиҳати барқарорсозии адолати судию иҷтимоӣ заҳмат мекашанд. Дар даврони Истиқлоли давлатӣ Ҳукумати мамлакат сиёсати дастгирии занону бонувонро тақвият бахшида, Пешвои миллат дар Паёми наҷвати худ ба Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон иброз намуданд, ки “то даме, ки ман ҳастам, пайваста шумо, бонувони азизро дастгирӣ мекунам, шумо ҳам ба хидмати содиқона пайи беҳбудии Ватан идома бахшед”. Албатта, ин эътимоду боварии Пешвои миллат барои бонувон шарафмандии бузург аст. Ҷавобан ба он мо, занон тамоми неруи донишу таҷрибаамонро бо садоқату масъулияти баланд ба ҳамаи ободониву пешрафти Ватани маҳбӯб, тарбияи насли ҷавони боҳираду оқил, ҳудшиносу ватандӯст барои ояндаи миллат равона менамоем.

АМИТ «Ховар»: Мегӯянд, ки тамоми бузургону нобиғаҳо ва паёмбаронро модар ба дунё овардааст, аз ин рӯ бузургии зан-модар аз диди Шумо?

Мавлуда Каландарзода: Дар фарҳанги башарият ва маънавияти инсонӣ Модар ва эҳтироми вай дар сатҳи ҳама баланд қарор дорад ва зерини ибораи Модар сифатҳои волои инсонӣ, ба мисли, меҳру муҳаббат, некиву наҷвонӣ, ҳушғуфторӣ хушрафторӣ, бузургиву ҳоксорӣ нухуфтааст. Модар офарандаи ҳаёт буда, дар олам муқаддастар аз модар мавҷуде нест. Ё ба инсон ҳаёти мебахшад дар домони биҳиштиаш тифлашро гизо дода, бо сад меҳру муҳаббат ҷун гавҳари бебаҳо парвариш намуда, бо ҳазорон умеду орзуҳои ширин ба қамол мерасонад. Бояд гуфт, ки гузаштагонӣ мо барои шаклгирии тамаддун нақши асосӣ ва ҷовидона бозидаанд. Абуабдуллоҳи Рӯдакӣ, Ал-Ҳоразмӣ, Абурайхони Берунӣ, Абдулқосими Фирдавсиву Мавлоно Румӣ, Умарӣ Хайёму Абуалӣ Сино ва садҳои дигар фарзандони ин миллат дар соҳаи илму фарҳанг, дину оин, ҳунармандӣ ба қулли инсоният хидмати беандоза қардаанд. Шухрати онҳо ҷаҳонро

гирифтааст, моёи ифтихор аст, ки ононро ба башарият модари тоҷик арзи хастӣ бахшида, таълиму тарбият додааст.

АМИТ «Ховар»: Назари Шумо ба қабул ва татбики қонуни миллий «Дар бораи масъулияти падару модар дар таълиму тарбияи фарзанд»?

Мавлуда Каландарзода: Вазифаи имрӯзаи мо, модарон дар марҳилаи муосири шиддатноки ҷаҳонӣ барои фардои Тоҷикистон тарбия ва ба воя расонидани насли солиму солах, хушёру заки, оқилу доно, кавииродаву меҳандӯсту меҳанпарвар мебошад. Зеро, ҳангоме фарзанд аз тарбияву таълим баҳра нагирифта бенасиб шуд, сустиродаву нодон мемонад ва ғумроху фирефтаи ғурӯҳҳои ғарзнокӣ ифротгаро ғардиданаш мушкилие надорад. Инчӯ таъкид намудан ба маврид аст, ки татбики яке аз қонунҳои миллий- Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи масъулияти падару модар дар таълиму тарбияи фарзанд» ҳадафҳои дар боло зикргардидаро дар ҳаёти ҷомеа амаливу таъмин мекунад. Ва боз ҳам оид ба ҳиради волову ояндабинонаи Пешвои муаззами миллат бобати қабули ин қонуни миллий аҳсану сипос меҳонем.

АМИТ «Ховар»: Таманниёти Шумо ба модарони тоҷик?

Мавлуда Каландарзода: Қабл аз ҳама, ҳамагон модар суботу орошудагиву оромии софи Ватани азизамонро таманно менамоем, зеро танҳо дар ҷунин ҳамо Модар метавонад хушбахту саодатманд бошад. Бигӯзор нуру хуршеди ҷаҳраи равшану ғарми модаронамон солҳои тӯлонӣ оромиши қалбҳо ва сафобаҳши ҳаётамон бошад.

**Мусоҳиб
Марзия САИДЗОДА,
АМИТ «Ховар»**